

2025-11-27
Fi2025/02181

Finansdepartementet

Statskontoret
Box 396
101 27 Stockholm

Uppdrag till Statskontoret att följa upp regelverket för konsekvensutredningar

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att följa upp det nya regelverk för konsekvensutredningar som gäller för kommittéer och särskilda utredare samt förvaltningsmyndigheter under regeringen.

Statskontoret ska särskilt

- analysera och bedöma hur förändringarna av regelverket har påverkat arbetet med konsekvensutredningar,
- analysera och bedöma hur förändringarna av regelverket har påverkat konsekvensutredningars kvalitet, utformning och omfattning,
- identifiera eventuella behov av och lämna förslag på förändringar av regelverket eller andra åtgärder som kan bidra till högre kvalitet på konsekvensutredningarna och mer ändamålsenliga beslutsunderlag, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Statskontoret ska avgränsa sitt arbete till de konsekvensutredningar som tas fram av kommittéer, särskilda utredare och förvaltningsmyndigheter under regeringen. Regeringskansliet omfattas inte av uppdraget. Statskontoret ska vid genomförandet av uppdraget inhämta synpunkter från berörda aktörer.

Statskontoret ska senast den 15 maj 2026 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 april 2027.

Bakgrund

Den 6 maj 2024 trädde ett nytt regelverk för konsekvensutredningar i kraft genom förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. I förordningen om konsekvensutredningar samlades bestämmelser från förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, förordningen (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter. Därutöver har vissa bestämmelser om konsekvensutredningar som gäller kommittéer och särskilda utredare, som tidigare fanns i kommittéförordningen (1998:1474), förts över till förordningen om konsekvensutredningar.

Den nya regleringen innebär att kraven på konsekvensutredningar ändrades. Ändringarna innebär bl.a. att detaljerade regler om att redovisa konsekvenser för företag ersattes med en mer generell reglering. Tidigare detaljerade bestämmelser om att redovisa konsekvenser för brottslighet och brottsförebyggande arbete, sysselsättning, offentlig service i olika delar av landet, små företag, jämställdhet och integrationspolitiska målsättningar togs samtidigt bort. Vidare infördes bestämmelser om att förvaltningsmyndigheter under regeringen i vissa fall ska redovisa konsekvenser när de lämnar in förslag till regeringen eller Regeringskansliet, vilket tidigare endast gällde för kommittéer och särskilda utredare. Krav infördes även om att konsekvensutredningar ska påbörjas så tidigt som möjligt och stå i proportion till förslaget eller beslutets omfattning och effekter, vilket tidigare endast gällde för förvaltningsmyndigheters regelgivning. Enligt den nya regleringen ska vidare konsekvensutredningar bl.a. omfatta en redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att kostnader eller begränsningar inte ska bli mer långtgående än nödvändigt samt en beskrivning av hur och när konsekvenserna kan utvärderas. Det har också införts krav på att om ett förslag till genomförande av EU-direktiv i nationell rätt går utöver direktivets miniminivå ska skälen för detta anges.

Det nya regelverket innebär också att Ekonomistyrningsverket ska ansvara för metodutveckling, vägledning och utbildning med anledning av förordningen om konsekvensutredningar. I det arbetet ska Ekonomistyrningsverket samverka med Regelrådet när det gäller förslag till föreskrifter och allmänna råd som kan få effekter av betydelse för företag. Tidigare ansvarade Tillväxtverket och Ekonomistyrningsverket för metodutveckling, rådgivning och utbildning och Tillväxtverket hade ett

samordnande ansvar. Regeringen har också gett Ekonomistyrningsverket ett särskilt uppdrag om att ta fram ett ramverk för vägledning till dem som genomför konsekvensutredningar i enlighet med förordningen om konsekvensutredningar (Fi2024/01483).

Den nya regleringen infördes efter förslag i departementspromemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22). Enligt promemorian bör en myndighet ges i uppdrag att utvärdera de genomförda förändringarna. I promemorian lyfts även behovet av andra åtgärder för att stärka arbetet med konsekvensutredningar, bl.a. att det krävs tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser samt vägledning, utbildning och annat stöd för att ta fram konsekvensutredningar av hög kvalitet.

Statskontoret bör mot denna bakgrund ges i uppdrag att analysera och bedöma hur det nya regelverket har påverkat arbetet med och kvaliteten på de konsekvensutredningar som tas fram. Uppdraget bör omfatta att identifiera eventuella behov av och lämna förslag på åtgärder, vilket kan innefatta både förändringar av regelverket och andra åtgärder, som kan bidra till högre kvalitet på konsekvensutredningarna och mer ändamålsenliga beslutsunderlag.

På regeringens vägnar

Elisabeth Svantesson

Joel Billinger

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

samtliga departement

Finansdepartementet/SI och SFÖ

Ekonomistyrningsverket